

NOTARISKANTOOR

DE CLERCQ

KEMZEKE / STEKENE

INFOFICHE

EOT

Geachte heer

Geachte mevrouw

U hebt een afspraak gemaakt om te praten over een echtscheiding door onderlinge toestemming op ons notariskantoor te Kemzeke, Voorhout 33A.

Hierna kan u lezen wat u moet meebrengen bij deze afspraak, hoe ik te werk ga en hoe een echtscheiding door onderlinge toestemming in elkaar zit.

1. Wat moet u meebrengen?

Om u het best te kunnen helpen, vraag ik u om volgende documenten en gegevens mee te brengen bij de afspraak.

Voor iedereen:

- Identiteitskaarten van u beiden
- Identiteitskaarten van de kinderen
- Trouwboekje
- Laatste belastingaanslag

Indien van toepassing:

- Akte van uw huis (en eventueel ander vastgoed) -> gebruik indien nodig <https://eservices.minfin.fgov.be/myminfin-web/>
- huurcontract
- De meest actuele stand van uw leningen (te vinden via uw online banking)
- Huwelijkscontract (en eventueel de wijzigingen die zijn gebeurd)
- Gegevens van uw vennootschap/eenmanszaak: ondernemingsnummer, oprichtingsakte, laatste balans
- Groepsverzekeringen
- Inschrijvingsbewijs van de auto('s)

2. Wat is een echtscheiding door onderlinge toestemming (EOT)?

- *Principes*

Eén van de twee wettelijk voorziene vormen van echtscheiding is de echtscheiding door onderlinge toestemming, vaak afgekort tot EOT. Het basisprincipe bij de EOT is dat de echtgenoten eerst over alle onderdelen die hierna worden besproken een akkoord maken en vervolgens dit akkoord ter goedkeuring voorleggen aan de rechtbank. De rechtbank die het EOT-akkoord goedkeurt, verklaart de echtgenoten dan gescheiden. En die volgorde maakt het belangrijkste verschil uit met de echtscheiding op grond van onherstelbare ontwrichting (EEO). In die procedure zal eerst de rechtbank de echtscheiding tussen de echtgenoten uitspreken, waarna deze ofwel zelf een akkoord bereiken over alle aspecten, ofwel een bepaalde regeling aan hen wordt opgedrongen.

- *Inhoud van de akte echtscheiding door onderlinge toestemming*

Het Gerechtelijk Wetboek schrijft voor wat (minstens) in de voorafgaande overeenkomst van de EOT dient te worden opgenomen, namelijk:

- De verblijfplaats van elke echtgenoot tijdens de procedure;
- Het gezag over de kinderen als persoon en het beheer van de goederen van de kinderen. Ook het recht op persoonlijk contact met de minderjarige kinderen moet worden geregeld;
- De bijdrage van elke echtgenoot in het levensonderhoud, de opvoeding en de opleiding van de kinderen;
- Het eventuele bedrag dat de ene echtgenoot aan de andere zal betalen, de zogenaamde alimentatie;
- De wederzijdse rechten van de echtgenoten, waarmee wordt bedoeld de verdeling van alles wat zij gemeenschappelijk of gezamenlijk bezaten.

De afspraken die de partijen maken zullen gelden vanaf het definitief worden van de echtscheiding, na de uitspraak van de rechtbank, maar wel met terugwerkende kracht voor wat betreft de verdeling van de goederen. De goederen worden dus toebedeeld vanaf het ogenblik van de echtscheidingsakte voor de notaris, maar dit zal pas geldig zijn vanaf het definitief worden van de echtscheiding.

a. De verdeling van de goederen (eigen rechten)

In de wet staat dat het de echtgenoten vrij staat een vergelijk te treffen over hun eigen wederzijdse rechten. Zij mogen met andere woorden over hun eigen rechten beschikken en de afspraken maken die zij zelf wensen, zonder dat er inhoudelijke eisen worden gesteld. Wil één echtgenoot zowel het huis als alle gelden bekomen en de andere echtgenoot is inderdaad bereid om met niets achter te blijven, dan kan dat. De echtgenoten zelf zijn wettelijk gezien volwassen, bekwame mensen en kunnen dus over hun eigen rechten vrij afspraken maken. Zo ook voor wat betreft de persoonlijke alimentatie van de ene of andere echtgenoot. Het staat hen vrij een dergelijke alimentatie af te spreken, de omvang en de eventuele indexatie of andere aanpassingen overeen te komen.

- De woning

De scheidende echtgenoten moeten overeenkomen wat er te gebeuren staat met de gezinswoning en eventuele andere onroerende goederen. Dat kan gaan over zowel eigendomsrechten als huurrechten.

Hierbij kan worden afgesproken dat één van beide de huurrechten mag verder zetten. Of ook dat de woning die eigendom is van de echtgenoten te koop zal worden gesteld. Maar men kan eveneens overeen komen dat de woning wordt overgekocht door een van de echtgenoten of dat de woning nog gedurende vijf jaar niet mag worden verkocht. Dat laatste komt voor wanneer de echtgenoot die in de woning blijft wonen ook een woonst biedt aan de minderjarige kinderen.

- Schulden

Net zoals bij de tijdelijke scheiding, zijn schuldeisers niet verplicht zich neer te leggen bij de afspraken die de echtgenoten onderling maken. Bijvoorbeeld. Wim en Kim spreken af dat Kim de gemeenschappelijke woning mag overnemen. Zij betaalt daarvoor 100.000 euro aan Wim en belooft om ook de openstaande schuld bij de bank af te betalen. Toch is het zo dat als Kim deze schuld niet correct zou betalen, de bank nog steeds het loon van Wim in beslag kan nemen. Zou dit gebeuren dan heeft Wim wel het recht om dit geld alsnog van Kim terug te eisen, maar aangezien ze de bank niet kon betalen...

In de praktijk wordt het probleem van Wim en Kim op een creatieve manier opgelost. Zo wordt doorgaans overeen gekomen dat Kim inderdaad het recht heeft om de woning van Wim over te kopen, maar dan moet ze niet alleen beloven dat ze het krediet verder afbetaalt, ze moet ook een attest van de bank voorleggen dat Wim wordt geschrapd als borg voor het krediet.

- Tegenbrieven

Een zogenaamde ‘tegenbrief’ is niet geldig. Wat is een tegenbrief? Dit is een wijziging van de oorspronkelijke echtscheidingsovereenkomst die niet geldig is opgemaakt. Een dergelijke wijziging kan enkel in de juiste vorm (zie hierna) én moet worden voorgelegd aan de rechtbank. Indien aan deze voorwaarden niet is voldaan, kan iedere partij weigeren om de tegenbrief na te leven en zich te beroepen op de echtscheidingsovereenkomst.

- Levensverzekeringen

Men moet ook bijzonder aandacht hebben voor levensverzekeringen¹. Bij het afsluiten van die verzekeringen wordt gevraagd wie men als begunstigde wil opnemen wanneer de verzekerde persoon overlijdt. Soms blijft deze begunstiging ook na de echtscheiding in de verzekeringspolis staan, waardoor er al eens een ex-echtgenote was die 15 jaar na haar echtscheiding alsnog het verzekeringsgeld mocht ontvangen. U kan zich inbeelden dat de nieuwe echtgenote van de overleden man hier niet bepaald gelukkig mee was...

¹ Zoals onder meer een schuldsaldoverzekering, een groepsverzekering die via de werkgever wordt aangeboden of een belegging in de vorm van een verzekeringsproduct.

b. De afspraken omtrent de kinderen

De echtgenoten moeten in de eerste plaats afspraken maken over 1) de uitoefening van het gezag over de minderjarige kinderen als persoon; 2) het beheer over de goederen van de minderjarige kinderen en 3) de alimentatieverplichting ten opzichte van de studerende kinderen.

- Het gezag over de minderjarige kinderen

De beide ouders staan, wat de uitoefening van het gezag betreft, op gelijke voet om te beginnen. Dit is het zogenaamde ‘co-ouderschap’, dat men niet mag verwarren met een 50/50 verblijfsregeling. Het gezag wil zeggen dat de ouders, in beginsel samen, alle fundamentele beslissingen nemen zoals keuze van school, godsdienst, medische ingrepen, doorlopende vrijetijdsbestedingen, ... Bij grote uitzondering, die men omstandig moet verantwoorden, zou kunnen worden afgesproken dat slechts één van de ouders het ouderlijk gezag heeft.

Het is aangewezen om op vaste tijdstippen, bijvoorbeeld aan het begin van elk seizoen of nog beter maandelijks, als ouders af te spreken en samen alle aspecten van het leven van de kinderen te bespreken. Een dergelijke kalender maakt dat ouders een meer diepgaand gesprek hebben over de kinderen, daar waar dit bij de wekelijkse wissel op bijvoorbeeld zondagavond meestal niet mogelijk is of niet aangewezen is, omdat de kinderen aanwezig zijn en mogelijke discussies in hun bijzijn dienen te worden vermeden.

Daarmee verbonden, maar niet hetzelfde, is de verblijfsregeling voor de kinderen. De scheidende ouders maken afspraken over het verblijf van de kinderen in de week, tijdens de weekends, tijdens de schoolvakanties en dergelijke meer. Ja, het kan zelfs nuttig zijn om een afspraak te voorzien voor vaderdag en moederdag, verjaardagen van de kinderen en van de ouders en dergelijke meer. Alles moet tot in de puntjes, als het ware tot op de seconde, worden geregeld. Er mag geen ruimte zijn voor discussies achteraf, alles moet onbetwistbaar vaststaan. Dat wil niet zeggen dat de ouders achteraf samen niet mogen afwijken van deze regeling. Maar dit is enkel mogelijk als ze hierover samen beslissen, een afwijking kan niet door 1 ouder alleen worden opgelegd.

- Het beheer over de goederen van de minderjarige kinderen

Minderjarige kinderen kunnen zelf niet geldig beschikken over hun goederen. Zij moeten steeds vertegenwoordigd worden door één van hun ouders. Wanneer de ouders dan niet meer samen zijn, is het logisch dat zij afspraken dienen te maken om geen tegenstrijdige beslissingen te nemen.

- De alimentatieverstrekking

Hier gaat het over de onderhoudsbijdrage voor de kinderen, en niet diegene tussen de scheidende echtgenoten. De ouders moeten in de echtscheidingsovereenkomst vastleggen wat de bijdrage zal zijn van elk van de echtgenoten in het levensonderhoud, de opvoeding en de passende opleiding van de kinderen.

Het zou ons te ver leiden om hier een precieze formule uit de doeken te doen aan de hand waarvan de verdeling van de kosten precies kan worden berekend. Er moet immers rekening worden gehouden met verschillende factoren zoals de verblijfsregeling, het inkomen van de beide ouders, de noden van de minderjarige of studerende kinderen en dergelijke meer. Organisaties als de Gezinsbond bieden berekeningsformules aan.

Iedere echtgenoot draagt de dagelijkse kosten voor de periode waarin de kinderen bij hem/haar verblijven. Het gaat dan over voedsel, kledij, uitrusting, kleine kosten zoals water, telefonie en internet en dergelijke meer. Zo zal zelfs bij een gelijk verblijf, de meest verdienende echtgenoot meer bijdragen tot de kosten van de kinderen. Of omgekeerd, als beide echtgenoten evenveel verdienen, zal diegene bij wie de kinderen het minst verblijven, een alimentatie aan de andere echtgenoot verschuldigd zijn aangezien die laatste meer dagelijkse kosten draagt.

De periodieke alimentatieafpraak zal de zogenaamde ‘gewone’ of dagelijkse kosten dekken. Daarnaast worden ook afspraken gemaakt over de ‘buitengewone’ kosten. Dit zijn kosten die niet periodiek zijn, maar toch moeten worden betaald. Denk maar aan medische kosten, abonnementen van openbaar vervoer, kosten voor school of hobby’s, communicatie en -feest en dergelijke meer. In de echtscheidingsakte wordt een lijst opgenomen met de omschrijving van de kosten die de echtgenoten als buitengewone kosten beschouwen.

Deze kosten worden door de ouders betaald zo lang de kinderen hun studies nog niet hebben voltooid en een ‘normaal’ studietraject doorlopen. Dat kan eindigen wanneer een kind na de middelbare school in het werkcircuit stapt, maar dat kan ook doorlopen tot een kind zijn studies geneeskunde heeft voltooid.

De alimentatie kan worden geïndexeerd, en kan ook automatisch vermeerderen bijvoorbeeld bij bepaalde levensgebeurtenissen. Denk hierbij maar aan de overgang van kleuterschool naar lagere school en weer naar middelbare school. Dan lopen de kosten steeds hoger op en is een andere bijdrage ook logisch.

Ook is het belangrijk om te wijzen op het bestaan van de Dienst Alimentatievorderingen van de Federale Overheidsdienst Financiën die is opgericht om mensen te helpen die de alimentatie niet correct ontvangen van de andere ouder (www.secal.belgium.be). Daarnaast kan aan de alimentatie ook worden gekoppeld dat die rechtstreeks van het loon kan worden ingehouden als de alimentatieplichtige ouder niet spontaan betaalt.

- *Vorm van de overeenkomst echtscheiding door onderlinge toestemming*

De overeenkomst wordt best opgemaakt door een persoon die hiermee de nodige ervaring heeft, namelijk een notaris, een advocaat, een professioneel erkend bemiddelaar. Dit is van het grootste belang, aangezien de overeenkomst zeer precies dient te zijn. Er mag geen twijfel bestaan over wat de echtgenoten bedoelen, want deze overeenkomst legt afspraken vast die zowel onmiddellijk uitwerking hebben, maar ook die nog heel lang verder zullen werken. Denken we maar aan de alimentatie voor de kinderen.

De overeenkomst is enkel verplicht voor een notaris op te maken wanneer er beslissingen worden genomen omtrent vastgoed: een huis, een appartement, een bouwgrond en dergelijke meer. In dat geval moet de overeenkomst worden bekend gemaakt op het hypotheekkantoor, dat is een databank die bijhoudt wie de eigenaar is van welke vastgoed.

- *Procedure van de echtscheiding door onderlinge toestemming*

Na het opmaken van de akte of overeenkomst van echtscheiding door onderlinge toestemming, wordt dit document samen met een heel dossier neergelegd op de familie- en jeugdrechtbank.

Deze rechtbank zal dan oordelen zonder dat de echtgenoten nog moeten verschijnen op een zitting, tenzij de rechtbank dit toch uitdrukkelijk vraagt. Indien de overeenkomst ook bepalingen bevat over minderjarige kinderen, dan zal ook het jeugdparket een advies geven aan de familie- en jeugdrechtbank.

Na deze fase zal de rechtbank een vonnis vellen waarin zij de echtscheiding uitspreekt. Hierbij wordt de overeenkomst bekrachtigd, zodat zij vanaf dan definitief geldig zal zijn. Vervolgens wordt dit vonnis gezonden naar de burgerlijke stand van de gemeente waar de partijen gehuwd zijn, en daar wordt het ook in de registers geschreven. Op die manier wordt de echtscheiding ook officieel op de burgerlijke stand bekend gemaakt.

Tot slot, wanneer er vastgoed bij betrokken is, maakt de notaris een afsluitende akte waarin wordt bevestigd wie de nieuwe eigenaar is vanaf nu.

Voor zeer uitgebreide en vlot geschreven informatie omtrent echtscheidingen, verwijst ik graag naar het boek "GELUKKIG GESCHEIDEN", geschreven door Kaat Schaubroeck en uitgegeven bij Standaard Uitgeverij in 2018.

3. Hoe gaan we te werk?

We gaan samen overlopen welke afspraken kunnen gemaakt worden tussen u beiden, over alle onderwerpen die u hiervoor hebt kunnen vinden.